

Profesorul Tiberiu Penția îndrumă elevii de la clasa de regie

În vizită la Școala populară de artă

Intrînd pe poarta Școlii populare de artă din București, mi-amintese brusc examenul meu de admitere la secția regie-teatru. Pe vremea aceea — eram elev de liceu — trebuia să spui două poezii (am ales două, foarte scurte: „Cin' s-a fript cu ciorbă” de Topîrceanu și „Infinit” de Stephen Crane) și să analizezi o piesă din punct de vedere regizoral (mi-a căzut pe bilet *Mielul turbat*); am intrat printre primii (atunci mi se părea o mare realizare!) și am fost repartizat la clasa profesorului Paul Stratilat. La absolvire, am prezentat, pe scena Teatrului „Notara”, *Negujătorul de ochelari* de Tudor Arghezi. Amintiri, nostalgii...

Azi, înfățișarea școlii îmi pare neschimbată. Oamenii, însă, cum e și firesc, sînt alții. Începînd cu directorul instituției — o persoană deosebit de agreabilă — care se numește Gheorghe Șerban. E de meserie filolog și, de aceea, se consideră... „singur printre artiști”. Împlinește, în luna aceasta, patru ani de directorat. Adică, eu nouăsprezece mai puțin decît școala și eu o mie o sută nouă-

zeci și șase mai puțini decît numărul elevilor ei. Îl întreb cîți dintre acești o mie două sute de elevi sînt înscriși la secțiile teatrale (actorie, regie-teatru, regie-brigadă); aflu că, circa, o zecime. Cîșta mi se pare plină de făgăduieli: o sută douăzeci de vocații artistice, anual, pregătindu-se să întărească rîndurile mișcării bucureștene de amatori, nu-s de ici, de colo...

Desigur, la ora actuală, în lumina noilor impulsuri spre artă și cultură, rolul școlilor populare de artă devine mai important ca oricînd. Mă interesez de modalitățile pe care le încercă tovarășul Șerban pentru a se achita, la cotele cele mai înalte, de sarcinile ce-i revin — lui și instituției. Răspunsul este multiplu și solicită, ca atare, o riguroasă ordonare a problemelor și domeniilor pe care le acoperă.

1) Firește, o problemă importantă este aceea a integrării învățămîntului în producție. (Urmează un ușor suspin.) Fiindcă nu a fost lesne să se schimbe o mai veche mentalitate („Profesorul profesor, trebuie să stea la catedră”... etc.). Cu sprijinul forurilor de resort și al organizației de partid, însă, problema și-a aflat, și rapid, și eficient, dezlegarea. Nu există cerc de artiști amatori în București care să nu fie îndrumat sau animat de profesorii, absolvenții și elevii școlii. Spre exemplu, compozitorul-profesor Emil Ierescu este dirijor și la o formație orchestrală dintr-o mare uzină; Cornelia Mănescu (șefa catedrei de actorie) îndrumă echipa Casei de cultură a sectorului 1; profesoara Edith Orăscu supraveghează activitatea Casei pionierilor din sectorul 5; Lucia Săvulescu și Yvonne Podoleanu activează la Ansamblul C.C. al U.T.C. (aici, Gheorghe Șerban se oprește o clipă și îmi arată chiar o telegramă de mulțumire din partea U.T.C.); Virgil Pui- cea răspunde de brigada artistică a Casei de cultură din sectorul 5; regizorul Tiberiu Penția lucrează cu artiștii amatori de la „Danubiana” și Clubul „Universitas” s.a.m.d. Mai mult decît aîut, a fost constituită și o brigadă a B.O.B., care verifică și îndrumă activitatea tuturor acestor formații.

2) S-a înființat, de curînd, *anul de diplomă*. Mai exact, fiecare absolvent al școlii trebuie să aducă, după un an de la ultimul examen, o adeverință care-i atestă activitatea în cadrul mișcării de amatori. Numai așa intră în posesia diplomei. Astfel, avem garanția că absolvenții Școlii populare de artă din București nu-și irosește cele învățate.

Inovație, cred, bine gîndită; diploma să fie un mijloc, nu un scop...

3) Nu uit, însă, că ne aflăm în plină desfășurare a Festivalului național „Cîntarea României”. Îl mai întreb: cum se pregătesc profesorii și elevii pentru acest eveniment? Aflu lucruri îmbucurătoare. Încă din 1975, școala a organizat două manifestări periodice, care s-au dovedit utile și vrednice a fi continuate: „Dialogul artelor” și, la nivel de

La clasa de actorie — oră de improvizație

municipiu, „Pelicula de aur“. Urmează să se pună în scenă piesa lui Cristian Munteanu, *Prima anchetă*: spectacolul va fi prezentat într-un *coupé* al actorilor profesioniști și amatori, în cluburile uzinelor, la căminele culturale etc. S-a intensificat, de asemenea, legătura cu celelalte școli populare de artă din țară (care se înmulțesc, pe zi ce trece!) și, în afara participării directe (cu spectacole, montaje, recitaluri etc.), cadrele profesionale și elevii școlii vor fi prezenți în Festivalul „Cântarea României“ și în mod indirect, ca membri ai formațiilor amatoare în care se află încadrați. Și, ca să-mi dau seama de valoarea unora dintre elevii școlii, mi se dă exemplul Constanței Liliac, deținătoare a unei recente distincții internaționale: Diploma specială, pentru interpretare feminină, la a 15-a ediție a Festivalului teatrelor de tineret și de avangardă de la Zagreb, mai 1976.

Părăsesc, mulțumit, liniștitorcă clădire de pe strada Cuza Vodă, ca să mă duc din nou la Piața Cosmonauților. Adică, în clădirea unde se află clasele de actorie și regie. De dincolo de ușă, răzbat — din nou — sunete familiare mie; din nou sunt gata să cad pradă nostalgiei. Cu atât mai mult cu cât profesoara Cornelia Mănescu mă privește insistent și mă întreabă dacă n-am jucat cândva în *Cochiliu de melc*. O admir pentru memorie și iau loc într-un colț, privind fotografiile de spectacol, de pe pereți, și frumoasele buchete de flori de pe catedră. Un cadru foarte potrivit pentru recitat versuri. Sau pentru, cum se nu-

mește în programa școlară, „citire la prima vedere“.

Dan Tomescu are 17 ani și se califică la locul de muncă, în cadrul Uzinelor „Electronica“. Este și în anul II la liceu, la seral. Și, evident, în anul I, aici, la clasa de actorie. Poate să le îmbine pe toate? „Pot!“ — îmi răspunde cu hotărâre. Atitudine care nu-l părăsește nici pe scenă, în momentul recitării fabulei „Critica de jos“ de Nina Cassian: „Un leu cu coama deasă și roșcată...“

Cam de aceeași vîrstă este și Iulia Boroș, elevă în clasa a XII-a la Liceul „Ion Creangă“. Ea se luptă din răspuțeri cu o poezie de Prévert, apoi încearcă „Pe lingă plopii fără soț“ (profesoara i-a depistat un defect de emisie — s-ul și t-ul!) În fine, trece la poezia lui Geo. Dumitrescu, „Dar priviți-mă-n ochi!“; parcă nici asta nu i-ar merge, crede ea. Cornelia Mănescu îi atrage, însă, atenția că renunță mult prea ușor. Teatrul se face cu tenacitate, cu multă sudoare, cu nenumărate căutări. Am confirmat în sinea mea, știind și eu cîte ceva...

Am părăsit încet clasa de actorie, convins, încă o dată, de frumusețea și nobletea spirituală a acestor oameni care, lipsiți de condițiile, pretențiile și orgoliile altor artiști de profesie, sînt dotați, în schimb, cu o chemare și un entuziasm emoționante, cu o admirabilă candoare, și își găsește timp, răbdare și uriașe resurse pentru artă. Nici unuia dintre noi nu i-ar strica o cură de „superior diletantism“, de reîntoarcere — fie și numai imaginară! — la vîrsta incertitudinilor artistice, atât de chinuitoare (atunci) și atât de odihnitoare (acum)...

Bogdan Ulmu